

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Digitalizace výuky oboru Kosmetické služby		Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0535	
Škola: Soukromá střední odborná škola Břeclav, s.r.o., Mládežnická 3, 690 02 Břeclav			
Předmět: Chemie		Ročník:	3.
Tematický okruh: Deriváty uhlovodíků		Téma: Aminy	
Jméno autora: Mgr. <u>Vrablcová</u> Blanka	Datum tvorby: 06.12. 2013		
Kód materiálu: OPVK_1.5_DUM_III/2_CHE_05_VR Soubor: VYSTUPY/VY_32_inovace_CHE_05_VR			
Anotace: materiál slouží k výuce organické chemie v rámci aminů			

Aminy

Deriváty uhlovodíků

Charakteristika

- Aminy jsou dusíkaté deriváty uhlovodíků odvozené od amoniaku NH_3 nahrazením jednoho, dvou nebo všech tří vodíkových atomů alkyly nebo aryly:
  - $\text{R}_1 - \text{NH}_2$
  - $\text{R}_1 - \text{NH} - \text{R}_2$

Názvosloví

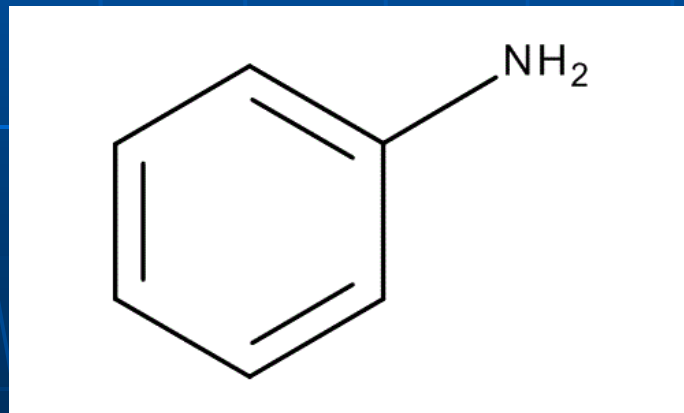
- 1.
- A) Primární aminy
- Příklad: $\text{H}_3\text{C} - \text{NH}_2$

- Uhlovodík + amin ... methanamin
- Uhl. zbytek + amin ... methylamin

Názvosloví

- 2.
- B) Sekundární, terciální aminy
- Příklad: $\text{H}_3\text{C} - \text{NH} - \text{CH}_3$
- Uhlovod. zbytky + amin ... dimethylamin
- N – zbytek + název složitějších primárních aminů ... N-methylmethanamin

Názvosloví

- 3.
- C) Triviální názvy
- Např. anilín

Aminoskupina

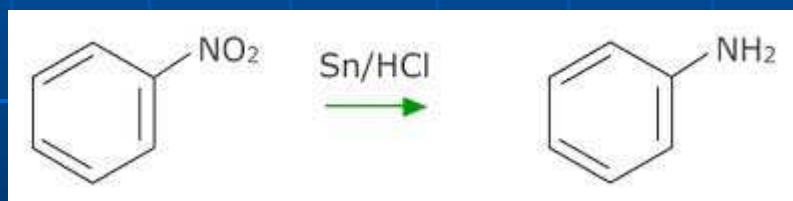
- Volný elektronový pár, na který se může navázat vodíkový kation (proton)
- > Zásaditý charakter

Využití

- CH_3NH_2 – methylamin
- $(\text{CH}_3)_2\text{NH}$ – dimethylamin
- $(\text{CH}_3)_3\text{N}$ – trimethylamin
- Plyny; používají se při výrobě pracích prostředků

Využití – aromatické aminy

- Příprava: redukcí aromatických nitroderivátů atomovým vodíkem

- **Anilín, fenylamin**
- C₆H₅NH₂
- Bezbarvá olejovitá kapalina, těžší než voda
- Prudký jed
- Následky – chudokrevnost, poruchy nervového systému
- Výroba léků, anilínová barviva

Zdroje

- J. Blažek, J. Fabini: Chemie pro studijní obory SOŠ a SOU nechemického zaměření, SPN, Praha 1999
- A. Mareček, J. Honza: Chemie pro čtyřletá gymnázia, 3. díl, Nakladatelství Olomouc, 2000